

FAQ voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaan- gifte

INHOUDSTAFEL

INTRODUCTIE	3
VERPLICHTINGEN ALS MANDATARIS	4
1. BEN IK AANGIFTEPLICHTIG?	4
2. WAT MOET IK AANGEVEN IN MIJN MANDATENLIJST?	6
3. WANNEER MOET IK ALS AANGIFTEPLICHTIGE MIJN ELEKTRONISCHE LIJST INDIENEN?	7
4. BEN IK ALS AANGIFTEPLICHTIGE VERPLICHT MIJN LIJST VAN MANDATEN, AMBTEN EN BEROEPEN <i>ELEKTRONISCH</i> IN TE DIENEN?	7
5. WAT GEBEURT ER INDIEN IK GEEN LIJST VAN MANDATEN, AMBTEN EN BEROEPEN INDIEN?	7
6. MOET IK EEN VERMOGENSAANGIFTE INDIENEN?	8
7. WELKE CATEGORIEËN VAN AANGIFTEPLICHTIGEN ZIJN NIET VERPLICHT EEN VERMOGENSAANGIFTE IN TE DIENEN?	8
8. ZIJN DE VERPLICHTINGEN T.A.V. HET REKENHOF DEZELFDE VOOR AANGIFTEPLICHTIGEN EN INFORMATIEVERSTREKKERS DIE RESSORTEREN ONDER DE FEDERALE OVERHEID, HET VLAAMS GEWEST, HET WAALS GEWEST, DE FRANSE GEMEENSCHAP, HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST OF DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP?	9
9. ZIJN ER DAN GEEN VERSCHILLEN TUSSEN DE ONDERSCHIEDEN NIVEAUS?	9
GEBRUIK VAN REGIMAND	9
10. HOE KAN IK PRAKTISCH MIJN LIJST VAN MANDATEN, AMBTEN EN BEROEPEN IN REGIMAND INDIENEN?	9
11. WAAROM LUKT HET NIET OM MIJ ALS AANGIFTEPLICHTIGE AAN TE MELDEN IN REGIMAND?	9
12. WAT MOET IK DOEN ALS IK ER NIET IN SLAAG IN TE LOGGEN IN REGIMAND?	10
13. WAT GEBEURT ER INDIEN MIJN INSTITUTIONELE INFORMATIEVERSTREKKER GEEN INSTITUTIONELE LIJST HEEFT INGEDIEND?	10
14. KAN IK MIJN AANGIFTE IN REGIMAND NOG WIJZIGEN?	10
15. HOE MOET IK DE DATUMVELDEN INVULLEN?	10
16. HOE MOET IK EEN HERNIEUWING VAN MIJN MANDAAT AANGEVEN?	10
17. E-MAILADRES: WERKADRES OF PRIVÉADRES?	11
18. WOONPLAATS: OFFICIËLE ADRES OF VERBLIJFPLAATS?	11
MEE TE DELEN INFORMATIE - AANDACHTSPUNTEN	11
19. OP WELKE CATEGORIEËN VAN AANGIFTEPLICHTIGEN SLAAT DE TERMINOLOGIE “BINNEN EEN MAAND NA EEN AMBTSANVAARDING OF AMBTSBEEÏNDIGING” ?	11
20. MOET EEN LOUTERE OMZETTING VAN FUNCTIE OF EEN GRAADVERANDERING BINNEN EEN KABINET BESCHOUWD WORDEN ALS EEN AMBTSBEEÏNDIGING EN DUS WORDEN AANGEGEVEN IN <i>REGIMAND</i> ?	11
21. WAT MOET VERSTAAN WORDEN ONDER LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR, DE ADVIESRAAD EN HET DIRECTIECOMITÉ VAN DE RECHTSPERSONEN DIE ONDER OVERHEERSENDE INVLOED STAAN VAN ÉÉN OF MEERDERE OVERHEDEN OF VAN RECHTSPERSONEN WAARIN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR, DE ADVIESRAAD EN HET DIRECTIECOMITÉ DOOR EEN OVERHEID ZIJN BENOEMD?	12
VERGOEDINGEN	13
22. HOE MOETEN MIJN VERGOEDINGEN WORDEN AANGEGEVEN?	13
23. WELKE ZIJN DE VORKEN VAN DE VERGOEDINGEN?	13
24. WAT MOET VERSTAAN WORDEN ONDER EEN VERGOEDING DIE “RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS” WORDT TOEGEKEND VOOR DE UITOEFENING VAN EEN MANDAAT OF AMBT?	13

25. MOET EEN UITTREDINGS- OF ONTSLAGVERGOEDING WORDEN AANGEGEVEN?	14
26. VOLSTAAT DE ONTVANGST VAN EEN KOSTENVERGOEDING OM AANGIFTEPLICHTIG TE ZIJN?	15
27. WAT MOET VERSTAAN WORDEN ONDER “HET BRUTOBEDRAG OP JAARBASIS” OF “DE GROOTTEORDE VAN HET BRUTOBEDRAG OP JAARBASIS” ALS VERGOEDING VOOR DE MANDATEN, AMBTEN OF BEROEPEN (ARTIKEL 2, §1, VAN DE WET EN BIJZONDERE WET VAN 2 MEI 1995)?	15
28. IK BEN KABINETSMEDEWERKER EN MIJN VERGOEDING WORDT DEELS DOOR HET KABINET (TOELAGE) EN DEELS DOOR DE ADMINISTRATIE (LOON) BETAALD. WAT MOET IK AANGEVEN IN <i>REGIMAND</i> ?	16
29. WAT MOET VERSTAAN WORDEN ONDER “EEN VERGOEDING ONTVANGEN IN DE HOEDANIGHEID VAN LID VAN DE RAAD VAN BESTUUR, DE ADVIESRAAD, HET DIRECTIECOMITÉ/DIRECTIERAAD OF DE RAAD VAN TOEZICHT” VAN EEN RECHTSPERSOON WAAROP EEN OVERHEID OF VERSCHILLENDE OVERHEDEN SAMEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS EEN OVERHEERSENDE INVLOED UITOEFENEN?	16
PUBLICATIE	16
30. WANNEER WORDEN DE MANDATENLIJSTEN GEPUBLICEERD?	16
31. WELKE GEGEVENS WORDEN GEPUBLICEERD?	17
VERMOGENSAANGIFTEN	17
32. WAT MOET ER IN EEN VERMOGENSAANGIFTE STAAN EN HOE MOET ZE WORDEN OPGESTELD?	17
33. HOE MOET IK MIJN VERMOGENSAANGIFTE INDIENEN?	17
34. WAT IS DE INDIENINGSTERMIJN VAN MIJN VERMOGENSAANGIFTE?	17
35. WAAROM BEWAART HET REKENHOF DE VERMOGENSAANGIFTEN?	17
36. HOE LANG WORDEN DE VERMOGENSAANGIFTEN BEWAARD?	18
37. VERNIETIGING OF RESTITUTIE VAN VERMOGENSAANGIFTEN?	18
INFORMATIEKANALEN	18
38. WAAR KAN IK VERDERE INFORMATIE BEKOMEN OVER DE TOEPASSING VAN DE MANDATENWETGEVING?	18
39. HOE KAN IK DE GRIFFIE VAN DE MANDATENLIJSTEN EN VERMOGENSAANGIFTEN VAN HET REKENHOF CONTACTEREN?	19

Introductie

De begrippen die in de toepasselijke mandatenwetgeving worden gehanteerd, zijn niet steeds duidelijk. Denken we maar aan 'het lidmaatschap van een raad van bestuur, een directieraad of een adviesraad' of aan 'een vergoeding die rechtstreeks of onrechtstreeks wordt ontvangen als lid van die beheersorganen'.

Bij gebrek aan sluitende definities moet bij het invullen van deze begrippen rekening worden gehouden met de doelstellingen van de wetgever en de geest van de mandatenwetgeving. De *ratio legis* van de wetgeving bestaat erin de transparantie inzake mandaten van openbare mandatarissen en hoge ambtenaren te verhogen. In de mate een antwoord niet eenduidig kan worden afgeleid uit de toepasselijke wetgeving, komt de interpretatie van de mandatenwetgeving in de eerste plaats toe aan de informatieverstrekkers en de mandatarissen zelf.

*

* *

Verplichtingen als mandataris

1. Ben ik aangifteplichtig?

U bent aangifteplichtig indien u in de eerste kolom van onderstaande tabel figureert. In de tweede kolom wordt vermeld welke vorm van vergoeding u desgevallend moet aangeven bij uw aangifteplichtige mandaat of mandaten (zie FAQ-vragen 22 en 29). De derde kolom verduidelijkt wie uw informatieverstrekker is. Een informatieverstrekker is een door de wet aangeduid persoon die de lijst van aangifteplichtige personen binnen zijn instelling jaarlijks aan het Rekenhof meedeelt (vergezeld van noodzakelijke basisinformatie).

Aangifteplichtigen	Te vermelden vergoeding	Informatieverstrekker
Parlementen		
Leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en Belgische leden van het Europees parlement	bruto jaarbedrag	Griffier/secretaris-generaal van de Kamer
Leden van de Senaat	bruto jaarbedrag	Griffier/secretaris-generaal van de Senaat
Leden van het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap	bruto jaarbedrag	Griffier/secretaris-generaal van de desbetreffende wetgevende vergadering
Federale regering		Secretaris van de Ministerraad
- ministers, staatssecretarissen, regeringscommissarissen	bruto jaarbedrag	
- kabinetschefs, adjunct-kabinetschefs, <i>medewerkers van de federale regering belast met het uitbrengen van adviezen inzake beleid, politieke strategie en communicatie</i>	vork	
- hoofden van de beleidsorganen	vork	
- <i>regeringscommissarissen/vertegenwoordigers van de regering in een instelling, die voor die functie vergoed worden</i>	bruto jaarbedrag	
Vlaamse Regering, Waalse Regering, Regering van de Franse Gemeenschap, Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Regering van de Duitstalige Gemeenschap		Secretaris van de betreffende regering
- ministers, staatssecretarissen, regeringscommissarissen	bruto jaarbedrag	
- kabinetschefs en adjunct-kabinetschefs, <i>medewerkers belast met het uitbrengen van adviezen inzake beleid, politieke strategie en communicatie van de regeringen</i>	vork	
- <i>regeringscommissarissen/vertegenwoordigers van de regering in een instelling, die voor die functie vergoed worden</i>	bruto jaarbedrag	
- vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad	vork	
Provincies		Griffier van een provincie
- Provinciegouverneur	vork	
- Adjunct van de gouverneur van provincie Vlaams-Brabant	vork	
- Leden van de deputatie/gedeputeerden	vork	
Gemeenten		Gemeentesecretaris of algemeen directeur
- Burgemeester	vork	
- Schepenen	vork	
- Voorzitter van het OCMW	vork	

Aangifteplichtigen	Te vermelden vergoeding	Informatieverstrekkers
Ministeries en federale overheidsdiensten - Leidinggevende van een federale overheidsdienst: voorzitter van het directiecomité - Leidinggevende Ministerie van Landsverdediging: chef Defensie - Houders van een managementfunctie N-1 (directeur-generaal) en N-2 (directeur) van een federale overheidsdienst - Ministerie van Landsverdediging: onderstafchef van een stafdepartement en directeur-generaal van een algemene directie - Directeur van de beleidscel	vork vork vork vork	Voorzitter van het directiecomité van een federale overheidsdienst of secretaris-generaal van een federaal ministerie
Ministeries van gemeenschap of gewest - Ambtenaren-generaal van een gemeenschaps- of een gewestministerie (ambtenaren bekleed met de rangen 16 of 17 of daarmee gelijkwaardig)	bruto jaarbedrag !!! Duitstalige Gemeenschap: vork	Secretaris-generaal van een ministerie van een gemeenschap of gewest, leidend ambtenaar van het ministerie van de Duitstalige Gemeenschap
Openbare instellingen - Leidinggevende van een openbare instelling waarop de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing is - Administrateur-generaal of leidinggevende van een openbare instelling waarop een gemeenschap of gewest het toezicht uitoefent - Leidinggevende van een openbare instelling van sociale zekerheid bedoeld in artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van de sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels	vork bruto jaarbedrag !!! Duitstalige Gemeenschap: vork vork	Leidinggevende Leidinggevende Leidinggevende
Intercommunales - Leden van de <i>raad van bestuur, de adviesraad, het directiecomité, de directieraad en de raad van toezicht</i> van een intercommunale en van een gewestgrensoverschrijdende intercommunale die hiervoor rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding ontvangen ¹	bruto jaarbedrag	Voorzitter van de raad van bestuur
Rechtspersonen - Leden van de <i>raad van bestuur, de adviesraad, het directiecomité, de directieraad en de raad van toezicht van rechtspersoon waarop de overheid of verschillende overheden samen rechtstreeks of onrechtstreeks een overheersende invloed uitoefenen en hiervoor rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding ontvangen</i> ¹ - Leden van de <i>raad van bestuur, de adviesraad, het directiecomité, de directieraad en de raad van toezicht van een rechtspersoon die er door een beslissing van een overheid deel van uitmaken en hiervoor rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding ontvangen</i> ¹	bruto jaarbedrag bruto jaarbedrag	Voorzitter van de raad van bestuur Voorzitter van de raad van bestuur

¹ Aangepast overeenkomstig de bepalingen van het nieuwe Wetboek Vennootschappen en verenigingen (in werking getreden op 1 mei 2019).

Aangifteplichtigen	Te vermelden vergoeding	Informatieverstrekkers
Nationale Bank van België - Leden van de regentenraad van de NBB en leden van het college van censoren van de NBB	vork	Gouverneur van de Nationale Bank van België
Rijksdienst voor Sociale Zekerheid - Leden van het beheerscomité van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	vork	Voorzitter van het beheerscomité
Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering - Leden van het Algemeen Beheerscomité van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering	vork	Voorzitter van het beheerscomité

* De functies die in *italiek* staan vermeld, moeten geen vermogensaangifte indienen.

De bijzondere gevallen zijn opgenomen in punt 1.1 van het vademecum voor de indiening van een **mandatenlijst en vermogensaangiften (aangifteplichtigen)**.

2. Wat moet ik aangeven in mijn mandatenlijst?

Indien u aangifteplichtig bent, dat wil zeggen indien u minstens één aangifteplichtig mandaat uitoefent, moet u een mandatenlijst indienen bij het Rekenhof die het volgende bevat:

- het (de) aangifteplichtige manda(a)t(en) die u in 2020 heeft uitgeoefend,
- eveneens alle niet-aangifteplichtige mandaten, ambten en beroepen die u in 2020 uitoefende, dit ongeacht of ze bezoldigd waren of niet, of ze zich binnen de overheidssector situeerden of bij andere rechtspersonen, verenigingen of instellingen², of ze in België dan wel in het buitenland werden uitgeoefend, enz.

Opgelet: De mandatenwetgeving verplicht u alle niet-aangifteplichtige mandaten, functies en beroepen te vermelden die u in de loop van 2020 heeft uitgeoefend, zelfs indien u uw aangifteplichtige manda(a)t(en) slechts gedurende een deel van dat jaar hebt uitgeoefend.

De toepassing *Regimand* stelt u een prefiguratie voor die enerzijds rekening houdt met de gegevens die de institutionele informatieverstrekker van uw organisatie invoerde voor het desbetreffende jaar (in dit geval 2020) en anderzijds met de informatie die is opgenomen in uw mandatenlijst van het voorgaande jaar.

Het komt u toe die gegevens zo volledig mogelijk bij te werken en aan te vullen en daarbij niet te vergeten om uw beroep(en) te vermelden.

Als aangifteplichtige bent u immers als enige verantwoordelijk voor de juistheid en de volledigheid van uw mandatenlijst

U moet erop letten dat alle velden in *Regimand* (uw persoonlijke coördinaten, naam van de instelling, uitgeoefende functie, begin- en einddatum van de functie/mandaat en belastbare brutovergoeding die voor dat mandaat of functie werd ontvangen) volledig en correct zijn ingevuld.

Door te klikken op 'Opslaan' bewaart u de ingevoerde informatie, en door vervolgens te klikken op 'Verzenden' verstuurt u ze naar het Rekenhof. Eens die verrichtingen zijn uitgevoerd, ontvangt u een ontvangstbewijs met een registratienummer en -datum.

² Bijvoorbeeld: firma, vzw, feitelijke vereniging, vakbond, politieke partij, oudercomité, sport- of cultuurvereniging, ...

Opdat de validering van uw aangifte in aanmerking wordt genomen, moet u klikken op 'Opslaan' en 'Verzenden' in *Regimand*.

Vervolgens wordt u een ontvangstbewijs bezorgd met een registratienummer en –datum.

Voor verdere vragen over de in te vullen velden of over het registratieproces in *Regimand*:

- de praktische handleiding in deel II van het [vademecum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte](#) begeleidt u op een concrete manier bij de indiening van uw lijst van mandaten, ambten en beroepen;
- de meest gestelde vragen vindt u terug in de vragen 10 tot 18 van de FAQ;
- de helpdesk van de griffie van het Rekenhof staat klaar (de contactgegevens staan bij vraag nr. 39 van de FAQ).

3. Wanneer moet ik als aangifteplichtige mijn elektronische lijst indienen?

Uw lijst van mandaten, ambten en beroepen (dienstjaar 2020) moet worden ingediend via *Regimand* tussen 1 juli en 30 september 2021. U heeft enkel toegang tot het informatieplatform gedurende die periode.

Opdat de validering van uw aangifte in aanmerking wordt genomen, moet u klikken op de tabs 'Opslaan' en 'Verzenden' in *Regimand*.

Op 31 oktober stelt het Rekenhof de voorlopige lijst op van in gebreke zijnde mandatarissen en zendt hen een herinnering. Zij hebben nog tot 15 november de tijd om zich alsnog in regel te stellen. Laattijdigheid, onvolledigheid en onjuistheid van een aangifte, evenals de niet-indiening ervan, kunnen worden beboet.

4. Ben ik als aangifteplichtige verplicht mijn lijst van mandaten, ambten en beroepen elektronisch in te dienen?

Ja, de nieuwe mandatenwetgeving verplicht tot de elektronische indiening van de lijsten van mandaten, ambten en beroepen. Het is niet toegestaan ze op papier in te dienen.

De vermogensaangiften moeten daarentegen nog steeds onder gesloten omslag worden bezorgd aan het Rekenhof (cf. vraag nr. 33 van de FAQ).

5. Wat gebeurt er indien ik geen lijst van mandaten, ambten en beroepen indien?

Sinds 2019 kan aan aangifteplichtigen, naast een *strafrechtelijke* sanctie, inderdaad ook een *administratieve* geldboete van 100 tot 1.000 euro per inbreuk worden opgelegd. Deze boete kan worden opgelegd wanneer een aangifteplichtige mandataris geen mandatenlijst en/of vermogensaangifte heeft ingediend, dit te laat heeft gedaan of een onvolledige of onjuiste mandatenlijst heeft ingediend.

De verplichting een mandatenlijst en/of een vermogensaangifte bij het Rekenhof in te dienen mag niet verward worden met uw verplichtingen ten aanzien van andere bestuursentiteiten. Dit betekent dat u door het vervullen van uw verplichtingen opgelegd door bij voorbeeld een deelloverheid niet vrijgesteld bent van uw verplichtingen ten aanzien van het Rekenhof in het kader van de wetten van 2 mei 1995 en 26 juni 2004.

Een gedetailleerde beschrijving van de sanctiemogelijkheden en de procedure vindt u terug in bijlage 1 van het [vademecum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte](#).

De door de wet voorgeschreven termijn om een mandatenlijst en/of vermogensaangifte in te dienen eindigt in principe op 30 september van het aangiftejaar (2021). Heeft u dan geen vermogensaangifte en/of mandatenlijst ingediend of is deze laatste onjuist of onvolledig, zal u onmiddellijk na 31 oktober een aangetekende herinneringsbrief van het Rekenhof krijgen met het verzoek u vóór 15 november alsnog in regel te stellen. Doet u dat niet, dan kan u administratief worden beboet.

Deze sanctie sluit niet uit dat u strafrechtelijk kan worden gesanctioneerd, uiteraard zonder dat u voor eenzelfde vergrijp tweemaal –administratief én strafrechtelijk – kan worden beboet (“non bis in idem”).

6. Moet ik een vermogensaangifte indienen?

In de volgende gevallen moet een aangifteplichtige een vermogensaangifte indienen bij het Rekenhof vóór 1 oktober 2021 :

- indien hij in 2020 een aangifteplichtig mandaat of ambt opnam;
- indien hij in 2020 een dergelijk mandaat of ambt hernieuwde;
- indien hij minstens één of meerdere aangifteplichtige mandaten of ambten heeft beëindigd in de loop van 2020.

In principe geeft *Regimand* aan of u een vermogensaangifte moet indienen. Daartoe moet uw institutionele informatieverstrekker een begin-, hernieuwings- of einddatum hebben ingevoerd voor uw aangifteplichtige manda(a)t(en).

Indien u werd benoemd voor een mandaat of een ambt bekleedt voor onbepaalde duur of voor een periode van meer dan 6 jaar, moet u een vermogensaangifte indienen in 2021 in één van de volgende twee gevallen:

- uw benoeming voor dit ambt dateert van 2015 ;
- uw benoeming dateert van vóór 2015 en u heeft voor het laatst een vermogensaangifte ingediend in 2016.

7. Welke categorieën van aangifteplichtigen zijn niet verplicht een vermogensaangifte in te dienen?

Sommige aangifteplichtigen zijn niet (langer) verplicht een vermogensaangifte in te dienen. Het gaat om:

- medewerkers van alle regeringen (federale Staat, Vlaams Gewest, Waals Gewest, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Franse Gemeenschap en Duitstalige Gemeenschap) belast met het uitbrengen van adviezen inzake beleid, politieke strategie en communicatie, met uitzondering van de kabinetschefs en de adjunct-kabinetschefs³;
- commissarissen van de federale regering / vertegenwoordigers van de regering in een instelling alsook de regeringscommissarissen van de voornoemde deelstaatentiteiten;
- leden van een raad van bestuur, een adviesraad, een directiecomité, een directieraad of een raad van toezicht van intercommunale en interprovinciale verenigingen ;
- leden van de raden van bestuur, adviesraden, directiecomités, directieraden en raden van toezicht van rechtspersonen waarop overheden een overheersende invloed uitoefenen ;
- leden van de raden van bestuur, adviesraden, directiecomités, directieraden of raden van toezicht van andere rechtspersonen die werden benoemd door een overheid.

³ Inhoudelijke kabinetsmedewerkers.

Deze categorieën van aangifteplichtigen vindt u cursief geplaatst in de tabel onder vraag nr. 1 van de FAQ.

8. Zijn de verplichtingen t.a.v. het Rekenhof dezelfde voor aangifteplichtigen en informatieverstrekkers die ressorteren onder de federale overheid, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest, de Franse Gemeenschap, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de Duitstalige Gemeenschap?

Ja, de aangifteplichtigen en institutionele informatieverstrekkers zijn onderworpen aan dezelfde verplichtingen ongeacht het betrokken overheidsniveau. De mandatenwetgeving bestaat formeel uit de gewone wetten, toepasselijk op het federale niveau en de Duitstalige Gemeenschap, en de bijzondere wetten, van toepassing op de andere gemeenschappen en gewesten. Deze zijn inhoudelijk *quasi* identiek.

Deze wettelijke verplichtingen mogen niet worden verward met door andere overheidsniveaus opgelegde verplichtingen. Het vervullen van de verplichtingen die een deelstaatentiteit u oplegt, bijvoorbeeld, ontslaat u evenmin van de verplichting om de nodige stappen te zetten ten aanzien van het Rekenhof krachtens de wetten van 2 mei 1995 en 26 juni 2004.

9. Zijn er dan geen verschillen tussen de onderscheiden niveaus?

Er kunnen beperkte verschillen optreden naargelang een instelling (en zijn mandatarissen) onder de gewone wetten (van toepassing op het federale niveau en de Duitstalige Gemeenschap) of onder de bijzondere wetten (van toepassing op de andere gemeenschappen en gewesten) valt. Zo moeten, bijvoorbeeld, de leidinggevenden van federale ministeries, federale overheidsdiensten, federale openbare instellingen of instellingen van sociale zekerheid en de overeenkomstige leidinggevenden van de Duitstalige Gemeenschap slechts de vork van de vergoeding van deze ambten meedelen (toepassing gewone wetten). De ambtenaren-generaal en de leidinggevenden van openbare instellingen ressorterend onder de andere gemeenschappen en de gewesten moeten daarentegen het belastbaar brutojaarbedrag van de vergoeding verbonden aan hun ambt aangeven (toepassing bijzondere wetten). In de tabel onder vraag nr. 1 zijn de verschillende situaties opgesomd.

Gebruik van *Regimand*

10. Hoe kan ik praktisch mijn lijst van mandaten, ambten en beroepen in Regimand indienen?

U kan het platform bereiken via de rubriek “Mandaten” op de website van het Rekenhof (<https://www.rekenhof.be/NL/MandatenVermogen.html>), door te klikken op het tabblad voor de mandatarissen.

U kunt eveneens rechtstreeks inloggen op het platform door te klikken op volgende link: <https://portal.regimand.be/mandatary>.

Als aangifteplichtige kan u zich op twee manieren aanmelden in *Regimand*:

- met uw elektronische identiteitskaart (e-ID); in dat geval moet u de bijbehorende pincode kennen ;
- via de toepassing « *itsme* » die u vooraf op uw smartphone installeert.

Deel II van het [vademecum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte](#) leidt u stap voor stap door de procedure voor de invoering van uw gegevens.

11. Waarom lukt het niet om mij als aangifteplichtige aan te melden in Regimand?

Daar kunnen verschillende redenen voor zijn :

- Technische problemen kunnen de verbinding verhinderen. De website van het Rekenhof geeft aan dat u in dat geval terecht kunt op de website www.eid.belgium.be of www.login-hulp.be.
- Het is mogelijk dat uw webbrowser niet geschikt is voor ons programma. In dat geval bevelen we u aan Chrome te gebruiken.
- Foutmelding 404 kan verschijnen. Dat betekent dat u niet vooraf werd ingeschreven in *Regimand* door een institutionele informatieverstrekker, of dat die laatste uw rijksregisternummer verkeerd heeft ingevoerd. In dit geval dient u contact op te nemen met de informatieverstrekker van uw instelling, die kan worden geïdentificeerd via kolom 3 van de tabel onder vraag nr. 1 van de FAQ.

12. Wat moet ik doen als ik er niet in slaag in te loggen in Regimand?

Indien u er niet in slaagt binnen de voorziene periode in te loggen op *Regimand* (i.c. vanaf 1 juli tot uiterlijk 30 september 2021), moet u contact opnemen met de griffie van het Rekenhof via e-mail (info.regimand@ccrek.be) of via de telefoon (helpdesk NL: 02/551.88.50), en het probleem kort beschrijven. De griffie zal het nodige doen om u te helpen.

Wacht zeker niet tot de einde van de aangifteperiode om uw mandatenlijst in te dienen, om er zeker van te zijn dat u zich wel degelijk kunt aanmelden.

13. Wat gebeurt er indien mijn institutionele informatieverstrekker geen institutionele lijst heeft ingediend?

Indien uw institutionele informatieverstrekker in de loop van een welbepaald jaar de lijst met mandatarissen van zijn instelling niet invoert of u niet opneemt in de institutionele lijst die hij registreert in *Regimand*, heeft u geen toegang tot dit informatieplatform en kunt u geen mandatenlijst indienen als aangifteplichtige.

In dat geval moet u contact opnemen met de diensten van de griffie van het Rekenhof (zie de vraag nr. 39 van de FAQ).

U heeft evenwel toegang tot *Regimand* om zelf uw aangifteplichtige mandaten toe te voegen indien u één of meerdere aangifteplichtige manda(a)t(en) uitoefent bij één of meerdere andere instelling(en) waarvan de informatieverstrekker de lijst met aangifteplichtige mandatarissen correct en volledig heeft ingevoerd.

Vervolgens zal u zelf uw aangifteplichtige mandaten moeten toevoegen die niet vooraf werden ingevuld door uw institutionele informatieverstrekker.

14. Kan ik mijn aangifte in Regimand nog wijzigen?

Tijdens de indieningsperiode (van 1 juli tot en met 30 september 2021) kan u te allen tijde en meermaals uw ingediende mandatenlijst aanpassen, en gegevens toevoegen of schrappen, voor zover die wijzigingen uiteraard ten laatste op 30 september 2021 in *Regimand* plaatsvinden.

U kan die wijzigingen valideren door in *Regimand* op de knop 'Opslaan' te drukken. Om die wijzigingen echter definitief te registreren, moet u ook op de knop 'Verzenden' drukken.

15. Hoe moet ik de datumvelden invullen?

In de datumvelden vult u de precieze start- en/of einddata van de mandaten in die u in 2020 hebt uitgeoefend.

Zo die eenvoudig doorliepen uit het vorige jaar (2019) of worden verdergezet in het volgende jaar (2021), laat u de betreffende velden leeg ("verlengd").

16. Hoe moet ik een hernieuwing van mijn mandaat aangeven?

Indien uw mandaat in de loop van 2020 werd hernieuwd, dient u erop te letten dat u voor de aangifte van dat mandaat in *Regimand* twee afzonderlijke lijnen gebruikt :

- Op de eerste lijn vermeldt u de begindatum (tenzij het mandaat al vóór 2020 aanving; in dat geval laat u het vak leeg) en de einddatum van het mandaat dat afloopt in 2020.
- Op de tweede lijn vermeldt u de begindatum in 2020 en de einddatum (tenzij het mandaat doorloopt tot in 2021; in dat geval laat u het vak voor de einddatum leeg) van het vernieuwde mandaat.

Het principe van die twee aparte lijnen in het geval van de hernieuwing van een mandaat is zowel van toepassing voor de aangifteplichtige als voor de niet-aangifteplichtige mandaten. Indien uw institutionele informatieverstrekker dit niet heeft toegepast voor uw aangifteplichtige mandaten, dient u dit deel van uw aangifte te corrigeren teneinde deze regel in acht te nemen.

Wanneer een mandaat over twee lijnen wordt verdeeld, moet het bedrag van de reële vergoeding of de vork ook worden gesplitst opdat ze zouden overeenstemmen met de periode die voor elke lijn werd aangeduid.

17. E-mailadres: werkadres of privéadres?

Teneinde bereikbaar te blijven ongeacht de situatie of een eventuele verandering van werkgever, geeft u bij voorkeur uw privéadres op. Het is immers van essentieel belang dat de griffie van het Rekenhof u kan bereiken om eventuele problemen op te lossen in het raam van de indiening van uw mandatenlijst en vermogensaangifte.

18. Woonplaats: officiële adres of verblijfplaats?

U dient uw officiële adres op te geven, dat wil zeggen het adres dat is geregistreerd op uw elektronische identiteitskaart (het gaat dus wel degelijk om uw woonplaats en om een postadres). In voorkomend geval dient u elke wijziging van dit officiële adres te melden aan uw informatieverstrekker en aan het Rekenhof.

Mee te delen informatie - aandachtspunten

19. Op welke categorieën van aangifteplichtigen slaat de terminologie “binnen een maand na een ambtsaanvaarding of ambtsbeëindiging” 4 ?

Het gaat niet enkel over “ambtenaren” in de strikte betekenis, maar over alle door de mandatenwetgeving beoogde aangifteplichtigen (“de aan de (bijzondere) wet van 2 mei 1995 onderworpen personen”).

20. Moet een loutere omzetting van functie of een graadverandering binnen een kabinet beschouwd worden als een ambtsbeëindiging en dus worden aangegeven in *Regimand*?

Een uitvoerende functie op een kabinet is bijvoorbeeld geen aangifteplichtig mandaat. Wanneer een uitvoerend personeelslid raadgever wordt, wordt hij beschouwd als een “inhoudelijke kabinetsmedewerker” en oefent hij dus een aangifteplichtig mandaat uit. In dat geval gaat het dus om een ambtsaanvaarding in de zin van de mandatenwetgeving (en niet over een ambtsbeëindiging). De nieuwe raadgever moet als inhoudelijke kabinetsmedewerker wel een mandatenlijst maar geen vermogensaangifte indienen.

De ambten van kabinetschef en adjunct-kabinetschef zijn daarentegen allebei aangifteplichtige mandaten. Wanneer een adjunct-kabinetschef wordt benoemd tot kabinetschef, dient bijgevolg in aanmerking te worden genomen dat er zowel een ambtsbeëindiging als een ambtsaanvaarding

⁴ Artikel 6 van de wetten van 26 juni 2004.

plaatsvindt. In *Regimand* zullen dus twee lijnen moeten worden opgenomen: één met een einddatum van een mandaat (voor de betrekking van adjunct-kabinetschef) en één met een begindatum (voor de betrekking van kabinetschef).

21. Wat moet verstaan worden onder leden van de raad van bestuur, de adviesraad en het directiecomité van de rechtspersonen die onder overheersende invloed staan van één of meerdere overheden of van rechtspersonen waarin de leden van de raad van bestuur, de adviesraad en het directiecomité door een overheid zijn benoemd?

Raad van bestuur en beheersorganen

Ten gevolge van de inwerkingtreding op 1 januari 2020 van het Wetboek vennootschappen en verenigingen is het aangewezen de bewuste wettelijke bepalingen die de aangifteplichtige mandaten definiëren (artikel 1, 4 en 4/1 van de bijzondere wet van 2 mei 1995 en artikel 1, 8 en 9 van de wet van 2 mei 1995) als volgt te lezen:

- leden van de raad van bestuur of van de beheersorganen (directiecomité, directieraad, raad van toezicht, adviesraad) van de rechtspersonen waarop de overheid of verschillende overheden samen rechtstreeks of onrechtstreeks een overheersende invloed uitoefenen, en die in die hoedanigheid rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding ontvangen;
- leden van de raad van bestuur of van de beheersorganen (directiecomité, directieraad, raad van toezicht, adviesraad) van de rechtspersonen die er door een beslissing van een overheid deel van uitmaken en die hiervoor rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding ontvangen.

In afwezigheid van een directiecomité of directieraad, zijn de personen die er normaal zouden deel van uitmaken zoals bv. de directeur-generaal, de directeur ICT of HR of de financieel directeur, of de afgevaardigd bestuurder, omwille van die functies niet aangifteplichtig.

Adviesraad

Noch de mandatenwetgeving noch het vennootschapsrecht of de deelstatelijke regelgeving bevatten een eenduidige definitie van het begrip “adviesraad”.

Uit de voorbereidende werkzaamheden van de wetten van 14 oktober 2018 kan worden afgeleid dat een adviesraad beschouwd wordt als een bestuursorgaan in ruime zin en dat een lidmaatschap van een adviesraad kan worden beschouwd als een functie die verband houdt met een bestuursorgaan⁵.

De adviesraad kan aldus worden omschreven als een orgaan dat deel uitmaakt van het bestuursorgaan of door het bestuursorgaan is ingericht bij de door de mandatenwetgeving bedoelde rechtspersonen (i.c. rechtspersonen die onder overheersende invloed staan van één of meerdere overheden of rechtspersonen waarin de leden van de adviesraad door een overheid zijn benoemd), wiens leden adviezen verstrekken die de beslissingen van de bestuursorganen voorbereiden en/of faciliteren, en waarvoor zij rechtstreeks of onrechtstreeks worden vergoed.

De benaming op zich van het bestuursorgaan met een adviserende functie is hierbij van minder belang. Zo blijkt uit geciteerde voorbereidende werkzaamheden dat bv. ook het bureau of een (sub)comité van de raad van bestuur als een bestuursorgaan in de ruime zin wordt beschouwd.

Leden van die raden en comités die vergoed worden

Het verkrijgen van een rechtstreekse vergoeding als tegenprestatie voor de uitoefening van een mandaat in een raad van bestuur, een directiecomité/directieraad, een raad van toezicht of een

⁵ “Personen die deel uitmaken van een raad van bestuur, directiecomité of adviesraad van een overheidsonderneming en afgeleide structuren en van (semi-)publieke rechtspersonen en die hier voor een vergoeding ontvangen, zullen ertoe gehouden zijn hun mandaten publiek te maken. Er wordt een dubbel criterium gehanteerd: wie door een beslissing van de overheid deel uitmaakt van een bestuursorgaan of wie zetelt in een bestuursorgaan van een rechtspersoon waar de overheid of verschillende overheden samen, een overheersende invloed uitoefenen.” (eigen onderlijning) ([Parl.St. Kamer, 2802/001](#) en [2810/001](#), p. 4)

“Overheidsbestuurders zijn gehouden hun mandaten aan te geven. Meer specifiek gaat het om de leden van de raad van bestuur, de adviesraad en het directiecomité en aanverwante organen zoals het bureau of een (sub) comité van de raad van bestuur die hier voor rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding ontvangen.” (eigen onderlijning) ([Parl.St. Kamer, 2802/001](#) en [2810/001](#), p. 7).

adviesraad, zoals bv. presentiegelden, is niet vereist om als lid van dat orgaan aangifteplichtig te zijn. Een indirecte vergoeding volstaat.

Bij gebrek aan precieze criteria om te bepalen wat als een 'rechtstreekse of onrechtstreekse vergoeding' moet worden beschouwd, kan men ervan uitgaan dat naast de presentiegelden ook eventuele functietoelagen of andere voordelen die in relatie staan met de functie, geldelijk of niet, bepalend zijn om de aangifteplicht vast te stellen.

Bijzonder geval

Wanneer een rechtspersoon zetelt in de raad van bestuur, een adviesraad, een directiecomité/directieraad of een raad van toezicht, kan het personeelslid dat de rechtspersoon daarin vertegenwoordigt en dat enkel een bezoldiging ontvangt van de rechtspersoon die het vertegenwoordigt en dus voor het overige persoonlijk geen enkele bijkomende vergoeding voor zijn aanwezigheid in die organen, niet als aangifteplichtig worden beschouwd.

Vergoedingen

22. Hoe moeten mijn vergoedingen worden aangegeven?

De wetgever heeft een onderscheid gemaakt tussen uw aangifteplichtige en niet-aangifteplichtige mandaten waarvoor hetzij het exacte bruto-bedrag op jaarbasis hetzij de grootteorde moet worden meegedeeld.

Het is de taak van de informatieverstreckers de vergoedingen verbonden aan de aangifteplichtige mandaten binnen hun organisatie in *Regimand* te vermelden, conform de wettelijke bepalingen. U hoeft ze enkel te bevestigen of te corrigeren.

De tabel onder vraag nr. 1 van de FAQ toont per categorie aangifteplichtigen de aard van de vergoeding die moet worden aangegeven.

U moet daarentegen zelf aangeven welke vergoedingen verbonden zijn aan uw niet-aangifteplichtige mandaten. *Regimand* zal dat bedrag omzetten –volgens een grootteorde in de vorm van vorken- (cf. vraag nr. 23 van de FAQ).

Opgelet: De mandatenwetgeving verplicht u alle niet-aangifteplichtige mandaten, functies en beroepen te vermelden die u tijdens het gehele jaar 2020 heeft uitgeoefend, zelfs indien u uw aangifteplichtige manda(a)t(en) slechts gedurende een deel van dat jaar hebt uitgeoefend.

23. Welke zijn de vorken van de vergoedingen?

De vorken liggen wettelijk vast en worden jaarlijks in *Regimand* geïndexeerd. Op de website van het Rekenhof vindt u jaarlijks de geïndexeerde bedragen. Voor 2021 gelden de volgende bedragen:

- niet vergoed;
- tussen 1 en 5.061 euro bruto per jaar;
- tussen 5.062 en 10.123 euro bruto per jaar;
- tussen 10.124 en 50.614 euro bruto per jaar;
- tussen 50.615 en 101.228 euro bruto per jaar;
- meer dan 101.228 euro bruto per jaar, waarbij men het bedrag vermeldt, afgerond op het dichtstbijzijnde honderdduizendtal. *Regimand* geeft de afronding aan.

24. Wat moet verstaan worden onder een vergoeding die “rechtstreeks of onrechtstreeks” wordt toegekend voor de uitoefening van een mandaat of ambt?

De gewone en bijzondere wetten van 2 mei 1995 verplichten alle aangifteplichtigen ertoe hun mandaten, ambten en beroepen aan te geven, ongeacht de aard ervan, die werden uitgeoefend in de loop van het voorgaande jaar. Sinds 1 januari 2019 moeten ook de rechtstreeks of onrechtstreeks

toegekende vergoedingen voor alle uitgeoefende mandaten en beroepen worden megedeeld (door ofwel het belastbaar brutobedrag op jaarbasis ofwel de grootteorde te vermelden). Bovendien zijn sommige mandatarissen slechts aangifteplichtig indien ze rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding ontvangen (cf. vragen nr. 26 en 29 van de FAQ).

Die wetten specificeren evenwel niet wat moet worden begrepen als vergoeding “*die rechtstreeks of onrechtstreeks wordt toegekend of ontvangen*” voor de uitoefening van ambten en beroepen.

Omdat de ratio legis van de verplichting tot het publiceren van vergoedingen erin bestaat de transparantie inzake mandaten van openbare mandatarissen te verhogen en omdat daarnaast in de voorbereidende werkzaamheden meermaals wordt verwezen naar de fiscale fiche van de aangifteplichtigen als bron voor de te vermelden vergoedingen, lijkt het dan ook aangewezen het begrip vergoeding in ruime zin te interpreteren. Vergoedingen zijn derhalve “alle in geld waardeerbare voordelen die werden verkregen naar aanleiding van het uitoefenen van mandaten, leidend ambten of beroepen” (algemeen gezien betreft het de bedragen die zijn opgenomen op de fiscale fiche, waaraan de niet-belastbare forfaitaire vergoedingen moeten worden toegevoegd). Welke vergoedingen in aanmerking worden genomen voor de aan te geven mandaten, ambten en beroepen, zal evenwel moeten worden beoordeeld door de informatieverstrekkers en de aangifteplichtigen.

Voor verdere details verwijst het Rekenhof naar de fiscale en juridische databank *Fisconetplus* van de FOD Financiën. Voor de opmaak van de fiscale fiches kan informatie teruggevonden worden op https://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon/bericht_aan_schuldenaars#q2?utm_source=node-248.

25. Moet een uittredings- of ontslagvergoeding worden aangegeven?

Sommige mandatarissen, waaronder parlementsleden, krijgen na afloop van hun politieke loopbaan of bij het beëindigen van hun mandaat een uittredings- of ontslagvergoeding die afhankelijk is van het aantal jaren dat zij hun mandaat hebben uitgeoefend. Omdat deze vergoeding vermeld wordt op de fiscale fiche, wordt ze in principe vanuit fiscaal oogpunt behandeld als loon. De voorbereidende werken van de wet en bijzondere wetten van 14 oktober 2018 (aanpassingswetten van de wetten en bijzondere wetten van 2 mei 1995 en van 26 juni 2004) verwijzen meermaals naar de fiscale fiche van de aangifteplichtige als bron voor de te vermelden vergoeding. De *ratio legis* van de verplichting tot het publiceren van vergoedingen bestaat er trouwens in de transparantie inzake mandaten van openbare mandatarissen te verhogen. Bijgevolg moet een uittredings- of ontslagvergoeding worden aangegeven.

Wanneer moet die uittredings- of ontslagvergoeding in *Regimand* worden geregistreerd?

Drie situaties kunnen zich voordoen:

- Een mandataris ontvangt een uittredings- of ontslagvergoeding in het jaar dat het politieke mandaat wordt beëindigd: de vergoeding moet in het daaropvolgende jaar worden aangegeven als onderdeel van de vergoeding horende bij het beëindigd ambt (cf. artikel 2, §1, 2de lid, van de gewone wet en 3de lid, van de bijzondere wet van 2 mei 1995).
- Een mandataris ontvangt een uittredings- of ontslagvergoeding in een jaar waarin hij/zij een aangifteplichtig mandaat, anders dan het beëindigd mandaat waarvoor de uittredings- of ontslagvergoeding werd verkregen, uitoefent: de uittredings- of ontslagvergoeding dient door de mandataris te worden aangegeven als een niet-aangifteplichtig mandaat in *Regimand* (bedrag in vork, met vermelding “beëindigd parlementair mandaat/beëindigd politiek mandaat”; cf. artikel 2, §1, 3de lid van de gewone wet en 4de lid, van de bijzondere wet van 2 mei 1995).
- Een mandataris ontvangt een uittredings- of ontslagvergoeding in een jaar waarin hij/zij geen enkel aangifteplichtig mandaat meer uitoefent: de vergoeding moet niet worden aangegeven bij het Rekenhof. De aangifteplicht is immers uitdrukkelijk beperkt tot functies die zijn uitgeoefend in het jaar waarop de aangifte betrekking heeft; de ontvangen uittredingsvergoeding geeft op zich geen aanleiding tot het ontstaan van een aangifteplicht.

26. Volstaat de ontvangst van een kostenvergoeding om aangifteplichtig te zijn?

Bepaalde categorieën van mandatarissen zijn enkel aangifteplichtig indien zij voor hun mandaat een vergoeding ontvangen (in intercommunales, in rechtspersonen onder overheersende invloed van de overheid of in rechtspersonen met door de overheid aangestelde bestuurders, alsook de regeringscommissarissen). Sommigen van deze mandatarissen krijgen geen werkelijke vergoeding voor de uitoefening van hun mandaat maar enkel een kostenvergoeding, zoals bv. de terugbetaling van reiskosten.

In FAQ 24 van de griffie wordt uiteengezet dat het begrip vergoeding ruim moet worden geïnterpreteerd en er wordt verwezen naar de fiscale fiche.

Op basis van de voorbereidende werkzaamheden van de wijzigende wetten van 14 oktober 2018⁶ is het evenwel verdedigbaar een onderscheid te maken in de vergoedingen die in aanmerking komen om te bepalen of een mandaat aangifteplichtig is (art. 1, 4 en 4/1 van de bijz. wet van 2 mei 1995; en art. 1.8 van de gewone wet van 2 mei 1995), enerzijds, en de vergoedingen die moeten worden aangegeven als brutobedrag of vork voor de uitgeoefende mandaten, functies en beroepen, anderzijds.

- Om te bepalen of een bepaald mandaat aangifteplichtig is moet enkel worden gekeken naar de primaire vergoeding, met name een vergoeding als tegenprestatie voor de uitoefening van het mandaat (zitpenning; presentiegeld; forfaitaire vergoeding; loon; aandelen..)
- Zodra bepaald is dat het mandaat primair wordt vergoed, staat de aangifteplicht vast. In de mate een mandataris evenwel geen primaire vergoeding ontvangt maar enkel een kostenvergoeding als terugbetaling voor gedane kosten, kan worden geoordeeld dat er geen aangifteplicht is. Immers, een mandataris wiens effectieve kosten worden vergoed, geniet strikt gezien geen voordeel ten gevolge van het uitoefenen van zijn mandaat.
- In een tweede stap zou dan voor de aangifte van de vergoedingen toegekend voor de verschillende mandaten en functies rekening moeten worden gehouden met het ruimere begrip van “vergoeding”, zoals omschreven in de FAQ nr. 24 (incl. kostenvergoedingen e.d.m.) voor het op te geven bedrag, in voorkomend geval in een vork.

27. Wat moet verstaan worden onder “het brutobedrag op jaarbasis” of “de grootteorde van het brutobedrag op jaarbasis” als vergoeding voor de mandaten, ambten of beroepen (artikel 2, §1, van de wet en bijzondere wet van 2 mei 1995)?

De vergoeding die moet worden aangegeven, al dan niet onder de vorm van een vorkbedrag, moet afgestemd zijn op de periode tijdens dewelke het mandaat, ambt of beroep effectief werd uitgeoefend. Indien een mandaat, ambt of beroep slechts gedurende een deel van het jaar werd uitgeoefend, moet het reële bedrag dat voor die periode werd toegekend worden aangegeven en geen extrapolatie van het bedrag dat u zou ontvangen hebben voor het volledige jaar.

Het concept *pro rata* is van groot belang om tegemoet te komen aan de wens om transparantie van de wetgever.

Functie	Aangifte in <i>Regimand</i>
Schepenambt van 1/1/2020 tot 31/12/2020 (volledig jaar)	Op 1 enkele lijn, de volledige vergoeding voor 12 maanden schepenambt, in vork.
Schepenambt van 1/1/2020 tot 25/06/2020 (definitieve stopzetting)	Op 1 enkele lijn, opgave van de reële vergoeding die werd ontvangen voor de periode waarbinnen het ambt werd uitgeoefend, in vork (dus niet te extrapoleren naar 12 maanden).
Schepen van 1/1/2020 tot 25/10/2020 en burgemeester van 26/10/2020 tot 31/12/2020	In twee afzonderlijke lijnen (oud mandaat en nieuw mandaat) de vergoeding <i>pro rata temporis</i> meedelen, in vork (dit kunnen twee verschillende vorken zijn).

⁶ [Parl.St. Senaat, 2017-2018, 6-407/3](#), 13 en [Parl.St. Senaat, 2017-2018, 6-407/3](#), 18

Mandaat in een openbare instelling van 1/1/2020 tot 25/03/2020 en vernieuwing van dat mandaat (herinstallatie) van 26/03/2020 tot 31/12/2020

In twee afzonderlijke lijnen (oud mandaat en nieuw mandaat) de vergoeding *pro rata temporis* meedelen.

28. Ik ben kabinetsmedewerker en mijn vergoeding wordt deels door het kabinet (toelage) en deels door de administratie (loon) betaald. Wat moet ik aangeven in *Reimand*?

In de regel moet de institutionele informatieverstrekker de volledige vergoeding van een kabinetsmedewerker vermelden (i.c. de bezoldiging als ambtenaar én de toelage als kabinetsmedewerker), los van de vraag wie van de administratie of van het kabinet welk deel van die vergoeding heeft betaald. Als kabinetsmedewerker moet u in dat geval uw beroep als ambtenaar (niet-aangifteplichtig ambt) als onbezoldigd aangeven.

Indien de institutionele informatieverstrekker enkel uw toelage als kabinetsmedewerker vermeldt omdat hij niet beschikt over bepaalde gegevens (de door de administratie betaalde bezoldiging bijvoorbeeld), dient u uw bezoldiging toe te voegen aan uw aangifte. U heeft twee mogelijkheden:

- ofwel geeft u uw bezoldiging apart aan tegenover uw beroep (niet-aangifteplichtig mandaat),
- ofwel wijzigt u de vergoeding die de informatieverstrekker vermeldde voor uw ambt van kabinetsmedewerker en telt u er uw bezoldiging bij op, waarbij u tevens uw beroep vermeldt als een niet-aangifteplichtig mandaat dat niet vergoed is.

29. Wat moet verstaan worden onder “een vergoeding ontvangen in de hoedanigheid van lid van de raad van bestuur, de adviesraad, het directiecomité/directieraad of de raad van toezicht” van een rechtspersoon waarop een overheid of verschillende overheden samen rechtstreeks of onrechtstreeks een overheersende invloed uitoefenen?

Volgende situaties kunnen zich voordoen:

- Een personeelslid van de rechtspersoon zetelt in de raad van bestuur, een adviesraad, een directiecomité/directieraad of een raad van toezicht van de rechtspersoon, en ontvangt een loon van de rechtspersoon, maar voor het overige geen enkele bijkomende vergoeding voor zijn aanwezigheid in de raden van bestuur, adviesraad of directiecomité.
Deze mandaten kunnen in hoofde van het personeelslid worden beschouwd als onbezoldigd en zijn bijgevolg niet aangifteplichtig.
- Een rechtspersoon zetelt in de raad van bestuur, een adviesraad, een directiecomité/directieraad of een raad van toezicht en wordt daarin vertegenwoordigd door een personeelslid. Dit personeelslid ontvangt een bezoldiging van de rechtspersoon die het vertegenwoordigt maar voor het overige geen enkele bijkomende vergoeding voor zijn aanwezigheid.
Deze mandaten kunnen in hoofde van het personeelslid worden beschouwd als onbezoldigd en zijn bijgevolg niet aangifteplichtig.

Mutatis mutandis kunnen dezelfde regels worden toegepast voor de leden van de raden van bestuur, de adviesraden, de directiecomités/directieraden en de raden van toezicht van een rechtspersoon die er door een beslissing van een overheid deel van uitmaken.

Publicatie

30. Wanneer worden de mandatenlijsten gepubliceerd?

De mandatenlijsten en de lijsten van in gebreke gebleven aangifteplichtigen worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op de website van het Rekenhof uiterlijk op 15 februari van het jaar volgend op het jaar van aangifte.

Concreet betekent dit dat de lijsten betreffende het jaar 2020, die bij het Rekenhof worden ingediend in de loop van het aangiftejaar 2021, gepubliceerd zullen worden uiterlijk op 15 februari 2022.

Om die informatie te ontsluiten, herbergt *Regimand* een platform dat specifiek bedoeld is voor publieke consultatie. Dat platform zal de geïnteresseerde burger toelaten via een zoekmotor informatie op te vragen over de gepubliceerde mandaten per aangifteplichtige en per organisatie (<https://public.regimand.be/>).

31. Welke gegevens worden gepubliceerd?

De publicatie vermeldt de aangifteplichtige en de niet-aangifteplichtige mandaten van elke aangifteplichtige, en duidt daarbij ook de instellingen aan binnen dewelke de mandataris zijn mandaten heeft uitgeoefend, de periode tijdens dewelke die mandaten werden uitgeoefend en de vergoedingen die eraan verbonden zijn (hetzij een exact brutobedrag hetzij een vork).

Vermogensaangiften

32. Wat moet er in een vermogensaangifte staan en hoe moet ze worden opgesteld?

Uw vermogensaangifte moet de staat van uw vermogen op 31 december van het afgelopen jaar weergeven (i.e. op 31 december 2020).

Punt 2.2 van het [vademecum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte](#) preciseert welke informatie dient te worden opgenomen in uw aangifte.

Ook is er een modelformulier voor de vermogensaangifte ter beschikking in bijlage 3 van het voornoemde vademecum.

33. Hoe moet ik mijn vermogensaangifte indienen?

U moet uw vermogensaangifte steeds indienen onder gesloten omslag.

De onder gesloten omslag te vermelden inlichtingen zijn opgenomen in punt 2.2 van het [vademecum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte](#).

Deze omslag kan op twee manieren worden bezorgd aan het Rekenhof :

- via een aangetekende zending met ontvangstbewijs naar het volgende adres: Rekenhof, Griffie van de mandatenlijsten en de vermogensaangiften, Naamsestraat 3, 1000 Brussel;
- door de omslag ofwel zelf ofwel door een andere persoon met een volmacht rechtstreeks te (laten) bezorgen aan de griffie van de mandatenlijsten en vermogensaangiften⁷.

34. Wat is de indieningstermijn van mijn vermogensaangifte?

Uw vermogensaangifte moet tussen 1 januari en 30 september van het jaar (2021) volgend op het jaar van aanvang, stopzetting of vernieuwing van een aangifteplichtig mandaat (2020) worden ingediend.

Het Rekenhof verifieert de naleving van die verplichting. Inbreuken kunnen strafrechtelijk of administratief worden beboet.

35. Waarom bewaart het Rekenhof de vermogensaangiften?

Een vermogensaangifte is een strikt vertrouwelijk document dat slechts geraadpleegd kan worden naar aanleiding van een vordering ingesteld door een onderzoeksrechter in het raam van een straf-

⁷ Het model van volmachtformulier is terug te vinden in de bijlage 5 van het vademecum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte.

rechtelijk onderzoek dat wordt gevoerd ten aanzien van een aangifteplichtige wegens diens mandaat of ambt. Het Rekenhof bewaart de vermogensaangiften in een beveiligd lokaal zonder ze te openen.

36. Hoe lang worden de vermogensaangiften bewaard?

5 jaar na neerlegging van uw laatste aangifteplichtig mandaat, worden al de vermogensaangiften die u in uw hoedanigheid van aangifteplichtige bij het Rekenhof indiende, u teruggestuurd op uw wettelijke woonplaats.

In geval van overlijden, vernietigt het Rekenhof uw vermogensaangiften.

37. Vernietiging of restitutie van vermogensaangiften?

Artikel 9 van de gewone en bijzondere wetten van 26 juni 2004 bepaalt:

“Bij het verstrijken van de in artikel 3, §5, van de gewone en bijzonder wetten van 2 mei 1995 bedoelde termijn van vijf jaar, zendt het Rekenhof de in artikel 3, §1, van die wetten bedoelde vermogensaangiften bij aangetekende brief met ontvangstvermelding terug aan de personen bedoeld in artikel 1 van die wetten.

In geval waarin de restitutie binnen het jaar te rekenen van de datum waarop de bovengenoemde termijn van vijf jaar verstrijkt, onmogelijk blijkt, vernietigt het Rekenhof, met inachtneming van artikel 3, §3, van de gewone en bijzondere wetten van 2 mei 1995, de betrokken vermogensaangiften.”

Met het oog op een administratieve vereenvoudiging biedt het Rekenhof u vanaf 2021 de mogelijkheid te kiezen voor de vernietiging van uw vermogensaangiften in plaats van ze terug te sturen. De vernietiging kan evenwel enkel gebeuren als u daar uitdrukkelijk mee akkoord gaat, want ze wijkt af van de huidige wettelijke bepalingen.

De toepassing *Regimand* zal u, wanneer u inlogt, via een venster vragen te kiezen voor ofwel de vernietiging door het Rekenhof ofwel voor de restitutie van uw vermogensaangiften na afloop van de wettelijke bewaringsperiode. Uw beslissing zal gelden voor alle vermogensaangiften die u in de loop van uw aangifteplichtige loopbaan ingediend hebt en nog zal indienen bij het Rekenhof.

In *Regimand* kunt u uw keuze wijzigen, zo vaak u dat wenst, in de loop van uw aangifteplichtige loopbaan. Zodra uw aangifteplichtige loopbaan eindigt, zal u echter geen toegang meer hebben tot *Regimand*.

U koos voor de vernietiging van uw vermogensaangiften

De documenten zullen met absolute eerbiediging van de vertrouwelijkheid worden vernietigd. Het Rekenhof beheerst deze procedure goed; zij wordt ook gebruikt in geval van overlijden van een mandataris. Het PV van vernietiging blijft ter beschikking van de betrokken mandataris.

U koos voor de restitutie van uw vermogensaangiften

Al de vermogensaangiften die u tijdens uw aangifteplichtige loopbaan bij het Rekenhof gedeponeerd hebt en die in aanmerking komen voor restitutie, worden u bij aangetekende zending met ontvangstbewijs op uw wettelijk adres teruggestuurd.

Informatiekanalen

38. Waar kan ik verdere informatie bekomen over de toepassing van de mandatenwetgeving?

U heeft verschillende informatiebronnen ter beschikking:

- de institutionele informatieverstrekker van uw instelling;
- de website van het Rekenhof, met inzonderheid het vademecum voor mandatarissen en dat voor institutionele informatieverstrekkers (<https://www.ccrek.be/NL/MandatenVermogen.html>);
- de griffie van de mandatenlijsten en vermogensaangiften van het Rekenhof.

39. Hoe kan ik de griffie van de mandatenlijsten en vermogensaangiften van het Rekenhof contacteren?

We staan te uwer beschikking :

- via mail : info.regimand@ccrek.be;
- via telefoon : 02/551.88.50 (de openingsuren staan op onze website ⁸);
- via het dialoogvenster in *Regimand* ⁹ (enkel geschikt voor korte berichten).

Voor vragen omtrent uw aangifteplicht wordt aanbevolen eerst en vooral contact op te nemen met uw institutionele informatieverstrekker, die op de hoogte is van uw rechten en plichten.

*

* *

⁸ <https://www.ccrek.be/NL/MandatenVermogen.html>.

⁹ Hoe dat concreet in zijn werk gaat, vindt u terug in deel II van het [vademedum voor het indienen van een mandatenlijst en een vermogensaangifte](#).